

ЧЕТВЪРТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ИВАН ВАЗОВ"

3400 Монтана, ул "Княз Ал. Батенберг" № 48, тел./факс: 96 303 320
E- mail: ou_ivanvazov4 @ abv.bg

Утвърдени:
със заповед № РД -09-176 /10.09.2016г.
Директор:
/ Ваня Велизарова /

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ

ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ

НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ

УЯЗВИМИ ГРУПИ

УЧЕБНА 2016 / 2017 ГОДИНА

I. УВОД

Настоящата програма цели да рамкира целите и задачите за работа с ученици от IV ОУ „Иван Вазов” гр. Монтана. Програмата координира взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Изготвена е в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди. Смисълът на допълнителната подкрепа е да се осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно преживяване за учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности.

Уязвими групи в училище са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци /ученици - мигранти/, деца от различни етнически групи и други с различни идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

Директорът включва в училищните политики част, посветена на подкрепата за личностно развитие. Когато принципите и процедурите на подкрепата и на приобщаващото образование са част от политиката на самото училище, това от една страна е гаранция, че те ще бъдат спазвани, а от друга е основа за ясни взаимоотношения между учителите, с родителите и със самите деца.

Директорът създава училищна процедура за обобщаване на информацията за децата. Учителят прекарва най-много време с децата в училище, той научава много за тях, успява да ги опознае в контекста на средата, в която растат. Важно е ръководството на училището да зададе структура за обобщаване на тази информация, за да може тя да

се следва и да помага на всички учители. На училищно ниво тази информация за децата също се обобщава, за планиране и реализиране на дейности по интереси, за допълнителна подготовка, за позитивна дисциплина, превенция на тормоза, кариерно ориентиране. Училищното управление задава като приоритет при анализа на информацията за учениците, превенцията на трудностите в ученето от една страна и развитието на дарбите на децата от друга.

Професионалната общност от учители в училището е двигател на промяната, защото предоставя възможност за споделено учене при обмен на практики между учителите. Тя се създава чрез организирано споделяне и обсъждане на това, което всеки от учителите по отделно прави. Необходимо е директорът на училището да създаде условия за структурирана, регулярна дискусия, която е основа за създаване на екип, на професионална общност от учителите.

Директорът се стреми да насърчава преподаване, което е съобразено с потребностите на децата, стила им на учене, силните им страни. Приобщаването се случва в общообразователното училище и смисълът му е в общата класна стая, където децата заедно учат и развиват социални умения, а учителят е основния фасилитатор на този процес. За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище директора определя координатор, който изпълнява съответните функции за приобщаващото образование. Общата подкрепа в училище се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и логопед и педагогически съветник. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират и от учителите в ПИГ в училище или от ОДК, РБ „Гео Милев” или други центрове за личностно развитие. Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището. Училището участва в реализирането на различни проекти, които чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците. Родителите заедно с учителите са най-сигурният ресурс за децата. Дали ще участват активно или пасивно в общата подкрепа, зависи от самите родители. Те са желан от училището партньор, защото са носители на важна информация и на различна гледна точка за детето, защото за тях, както и за училището е важно детето да се развива и да се чувства добре. Родителите могат да получат, но и да дадат информация и опит, с които да помогнат на учителите да опознаят по-добре детето. Необходимо е училището да положи усилия за изграждането на връзката с родителите и постоянно да поддържа тяхното участие като основен партньор. Моралните и материални награди също са част от предоставяната от училище обща подкрепа за приобщаващото образование.

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на ученика от дадена уязвима група. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
 - деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- 2.2.1. Работа с дете или ученик по конкретен случай;
- 2.2.2. Психо-социална рехабилитация;
- 2.2.3. Рехабилитация на слуха;
- 2.2.4. Зрителна рехабилитация;
- 2.2.5. Рехабилитация на комуникативни нарушения;
- 2.2.6. Осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- 2.2.7. Специализирани средства;
- 2.2.8. Ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	целогодишно	кл. ръководители, педагогически съветник, логопед	
Екипна работа на учителите от даден клас	целогодишно	кл.ръководители учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.X.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, ЗДУД	при/по определен повод за поощрение
Дейности свързани с четивна грамотност	01.XI, 01.IV.	гл. учители	Ден на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището /участие в проекти /	15.IX.	Учители и учители в ПИГ	
Дейностите по интереси по	целогодишно	Пед.съветник и учители-	при проявен

НКИД и отчет		предметници	интерес
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от I до VII клас	01.XII.2016г., 01.V.2017г.	педагогически съветник, кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководител, учители, логопед,ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифицира не на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация, консултации	целогодишно	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище /Стратегия – отпадане - програма/	целогодишно	директор, ЗДУД, гл. учители, пед. съветник	
Информирание на родителската общност чрез училищния сайт	целогодишно	директор, екип	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители - предметници	
Стимулиране участието на учениците от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители - предметници	
Съвместни дейности с МКБППМН, РЗИ – гр. Монтана	целогодишно, по график	УКБППМН, директор	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, гл.учители и председатели на МО	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отвъд политиките и процедурите, които канализират процесите, ролята на управлението на училището за въвеждане и за утвърждаване на приобщаващо образование в училище и на подкрепата в частност е свързана:

- С вдъхване на увереност на учителите в техните умения, особено в ситуация на промяна;
- С насърчаване на ученето, на експериментирането сред учителите;
- Със съхраняване на културата на приобщаване в училището.

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона, отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в училище, през овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, през превръщането на училището в общност от професионалисти, които имат и знанията, и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече - с участието на самите деца.

За успешното реализиране на Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семејство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.